

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3047

Vragen van de leden **Van Gerven** en **Ulenbelt** (beiden SP) aan de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *misbruik van het eigen risico en risicoselectie bij studenten en buitenlandse flexwerkers*. (Ingezonden 29 april 2009)

1
Wat is uw mening over de constructie van de Rabobank waarbij aan studenten korting wordt geboden op de ziektekostenverzekering, waarbij een vrijwillig eigen risico van 300 euro via de aanvullende verzekering weer ongedaan wordt gemaakt zodat een student uiteindelijk circa 300 euro voordeel per jaar heeft op een ziektekostenverzekering?¹

2
Wordt het vrijwillig eigen risico hier niet misbruikt om tot risicoselectie te komen, hetgeen leidt tot een uitholling van de solidariteit? Zo nee, waarom niet?

3
Betekent dit feitelijk niet een ontduiking van het verbod op premiedifferentiatie? Zo nee, waarom niet?

4
Hoe verhoudt zich dit fenomeen tot de toegestane collectiviteitskortingen,

waarbij een korting van meer dan 10% verboden is?

5
Is u bekend in welke mate deze constructie voorkomt? Bedienen ook andere verzekeraars zich van deze constructie? Kunt u hiervan een overzicht geven?

6
Bent u bereid onderzoek naar deze constructies te doen en deze te verbieden? Zo nee, waarom niet?

7
Hoe beoordeelt u de constructie zoals deze wordt gebruikt bij buitenlandse flexwerkers waarbij een premie van 4 euro per maand voldoende is om een eigen risico van 655 euro vergoed te krijgen, zodat een korting voor het basispakket wordt bereikt die feitelijk 30% lager ligt dan bij een oudere of chronisch zieke die zijn eigen risico aan zorgkosten kwijt is?²

8
Kan deze constructie ook worden toegepast bij Nederlanders?

9
Bent u bereid deze constructie onmogelijk te maken? Zo nee, waarom niet?

10
Zou het niet van wijsheid getuigen als het eigen risico – zowel het verplicht, als het vrijwillig eigen risico – vanwege het mogelijke misbruik en ter voorkoming van risicoselectie

wordt afgeschaft? Zo nee, waarom niet?

¹ Rabobank, Studentenzorgverzekering http://www.rabobank.nl/particulieren/producten/verzekeren/uw_gezondheid/studentenzorgverzekering/default

² Bijlage onderhands aan bewindspersoon verstrekt.

Antwoord

Antwoord van minister **Klink** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ontvangen 24 juni 2009), Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 2698

1
Uit de informatie op de website van de Rabobank is af te leiden dat de premiekorting van €300 bestaat uit 10% korting op de basisverzekering, 15% op de aanvullende verzekeringen en een lagere premie die hoort bij een vrijwillig eigen risico van €300. De Rabobank heeft voor dit aanbod een collectieve verzekering bij Interpolis afgesloten. Dit betekent dat aan deelnemers van dit collectief een korting van maximaal 10% op de basisverzekering mag worden gegeven, waarvoor ook gekozen is. Zorgverzekeraars mogen zelf bepalen hoe hoog de korting is op de aanvullende verzekeringen. Volgens de website van de Rabobank hebben overigens al haar klanten de mogelijkheid om zich via de

Rabobank collectief te verzekeren bij Interpolis. Zij krijgen dan, net als studenten die studiefinanciering ontvangen, een korting op de basisverzekering van 10% en op de aanvullende verzekeringen van 15%. Uiteraard kan ook gekozen worden voor een hoger vrijwillig eigen risico met de bijbehorende premiekorting. Studenten die studiefinanciering ontvangen en kiezen voor het speciale aanbod van de Rabobank voor studenten ontvangen, naast de bovengenoemde kortingen op de basisverzekering en aanvullende verzekering, ook nog de premiekorting behorend bij een vrijwillig eigen risico van €300. Dit vrijwillig eigen risico wordt voor studenten vervolgens gratis collectief herverzekerd via de aanvullende verzekering. De Rabobank heeft er dus voor gekozen om voor een specifieke doelgroep, studenten die studiefinanciering ontvangen, een collectieve aanvullende verzekering af te sluiten. Ik beschouw dit aanbod dan ook als een collectieve verzekering zoals alle andere collectieve verzekeringen in Nederland waar veel mensen gebruik van maken. Voor mij is het belangrijk dat de verleende korting op de basisverzekering niet hoger is dan 10%. Dit zou in strijd zijn met de Zvw. De NZa houdt er daarom toezicht op. Volgens de NZa is dit aanbod niet in strijd met de Zvw. De verleende korting op de aanvullende verzekering en het herverzekeren van het (vrijwillige) eigen risico via de aanvullende verzekering vallen buiten de reikwijdte van de Zvw en zijn de verantwoordelijkheid van de zorgverzekeraars zelf. Met de invoering van het nieuwe zorgstelsel is er bewust voor gekozen de zorgverzekeraars de kans te geven om zich te onderscheiden van hun concurrenten. Dit kan door nieuwe en innovatieve verzekeringsproducten te ontwikkelen en op markt te zetten, die bijvoorbeeld gericht zijn op bepaalde doelgroepen. Ik vind het belangrijk dat deze ruimte, binnen de grenzen van de wet, voor zorgverzekeraars behouden blijft.

2
Zoals ik heb aangegeven in het antwoord op de vorige vraag is er geen indicatie dat er bij het aanbod van de Rabobank wordt geselecteerd

op gezondheidskenmerken. Alle studenten die studiefinanciering ontvangen, of hun ouders voor hen, kunnen deze collectieve verzekering afsluiten.

3
Zoals ik heb aangegeven in het antwoord op de eerste vraag, wordt er op het verbod op premiedifferentiatie in de Zorgverzekeringswet een uitzondering gemaakt, namelijk voor collectiviteiten. De aangeboden korting mag niet hoger zijn dan 10%. Daarnaast mogen zorgverzekeraars een lagere premie aanbieden als de verzekerde kiest voor een hoger vrijwillig eigen risico. Het verbod op premiedifferentiatie wordt hier dus niet overtreden. Dat het (vrijwillig) eigen risico bij dit aanbod wordt herverzekerd via de aanvullende verzekering doet daar niets aan af.

4
Er wordt bij dit collectief geen korting op de basisverzekering aangeboden die hoger is dan 10%.

5
Ik weet dat er enkele verzekeraars zijn die een dergelijk verzekeringsproduct aanbieden aan specifieke doelgroepen (buitenlandse werknemers, studenten). Er is echter geen overzicht beschikbaar van alle verzekeraars die dit verzekeringsproduct aanbieden. Van de NZa heb ik begrepen dat tot op heden geen signalen zijn ontvangen dat er op grote schaal gebruikgemaakt wordt van dit verzekeringsproduct.

6
Het is belangrijk om de ontwikkelingen op de zorgverzekeringsmarkt goed te volgen. Ondanks het feit dat een belangrijk deel van dit verzekeringsproduct buiten de reikwijdte van het toezicht van de NZa valt, heb ik de NZa eerder dit jaar gevraagd om vanuit haar ervaring met verschillende zorgverzekeringen nader te kijken naar dit verzekeringsproduct. Dit mede naar aanleiding van signalen die ik vanuit het veld heb ontvangen. Ook heb ik de NZa gevraagd de ontwikkelingen rond deze verzekeringsproducten nauwlettend te volgen voor zover dit in het kader van haar reguliere toezichtactiviteiten mogelijk is. Over

de uitkomsten hiervan kan de NZa mij adviseren.

7
Dit verzekeringsproduct is vergelijkbaar met het hierboven genoemde aanbod van de Rabobank. Alleen wordt in dit geval naast het maximale vrijwillige eigen risico van €500 ook het verplichte eigen risico van €155 euro herverzekerd via de aanvullende verzekering. Ook dit is niet in strijd met de Zvw. Er is sprake van een collectieve verzekering en de maximale korting op de basisverzekering is niet hoger dan 10%.

8
Deze constructie kan ook worden toegepast bij Nederlanders, mits de korting op de basisverzekering is gekoppeld aan een collectieve verzekering.

9
Ik zie op dit moment geen aanleiding om het aanbieden van dergelijke collectieve verzekeringen onmogelijk te maken. Verzekeraars die dit product aanbieden handelen binnen de grenzen van de wet. Daarnaast biedt dit verzekeringsproduct ook mogelijkheden. Zo hebben verschillende gemeenten een collectieve verzekering voor inwoners met een laag inkomen, waaronder bijstandsgerechtigden, afgesloten. Ook in deze gevallen zijn het verplicht en vrijwillig eigen risico vaak afgekocht en kunnen mensen met een laag inkomen dus een betaalbare zorgverzekering zonder eigen risico afsluiten. Ik wil gemeenten niet de mogelijkheid ontnemen om dit voor hun inwoners met een laag inkomen te regelen. Zoals ik al in mijn antwoord op vraag 6 heb aangegeven, houdt de NZa toezicht op de zorgverzekeringsmarkt. De NZa zal optreden tegen zorgverzekeraars die in strijd met de Zvw handelen.

10
De ratio van het verplicht eigen risico is dat een beroep wordt gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van de verzekerde. Gezien de hoogte van het verplicht eigen risico acht het kabinet dit beroep op de eigen verantwoordelijkheid van de verzekerde die zorg gebruikt, verantwoord. Het verplicht eigen risico zorgt voor een juiste balans

tussen de eigen en collectieve verantwoordelijkheid. Tevens dient te worden bedacht dat afschaffen van het verplicht eigen risico zou leiden tot een aanzienlijke stijging van de nominale premie.

De mogelijkheid van een vrijwillig eigen risico is in de Zvw opgenomen om verzekerden – binnen de wettelijk vastgelegde ruimte – de gelegenheid te bieden zelf te kunnen laten kiezen tussen een vrijwillig eigen risico en korting op de nominale premie.

Hiermee is aangesloten bij de voor 2006 in de particuliere ziektekostenverzekeringen bestaande situatie.

De hiervoor kort geschetste ratio en achtergrond van het verplicht respectievelijk vrijwillig eigen risico zijn naar mijn mening nog steeds van belang. Er is dan ook geen aanleiding om het verplicht en vrijwillig eigen risico af te schaffen.